

جهانگیر الماسی:

خوشحالم که هنوز در پاد مردم هستم

جهانگیر الماسی که موهای سپید و چهره پرمهرش به نگاه خیلی از ما آشناست، متولد ۱۳۴۶ و از بازیگران برجسته سینما و تلویزیون است. او علاوه بر بازیگری، کارگردانی و نویسنده‌ی راهم در کارنامه هنری خود دارد. با آن‌که امروز الماسی حضور کمتری در عرصه رسانه دارد اما این‌قای نشش در سریال‌های مانند گاری مثل مجموعه تاریخی «هزارستان» و «کوچک جنگل» موجب شده تا هنوزیادش در ذهن خیلی از مخاطبان زنده باشد. او لیسانس رشته شیمی از دانشگاه جندی‌شاپور و فوق لیسانس حقوق روابط بین‌الملل در سال ۱۳۵۵ دارد، الماسی فعالیت هنری اش را سال ۱۳۴۸ از تئاتر دراهواز شروع کرد. تدریس در دانشگاه‌ها و مدارس، مصوبت در کمیته‌های انتخاب فیلم فجر، کمیته انتخاب انجمن جوانان ایرانی و انجمن فیلم داخلی جوانان از دیگر فعالیت‌های این هنرمند است. الماسی درگفت و گو با ما با حوصله و لبخند و خوش‌روی همیشگی‌اش از حال و احوال این روزهایش گفت و شنیدیم.

شکوفه زمانی
خبرنگار

〔؟〕 ازین خاطراتی که در کارهای این سال‌ها داشتید چه مردمی برایتان جذب تربووه است؟

تمام کارهایم که شاخص و انتخاب شده هستند، فقط با هدف پول و درآمد زایی نبوده و گاهی حتی با مبالغ بسیار کم آن نقش را بازی کرد. مانند نقش «میرزا حسین کسمایی» در فیلم «کوچک جنگلی» که خیلی از آن راضی هستم و بازیگری در «هزارستان» به کارگردانی علی حاتمی در نقش «پیشک از فرنگ برگشته» با آن‌که نقش کوتاهی داشتم ولی آن راهم خیلی دوست داشتم. باید بگویم در حوزه سینمایی «باد سرخ»، «نارونی» و «نقش عشق» یک اتفاق بود و دیگر تکرار نمی‌شود. مانند «شب بیست و نهم» که دیگر مثل آن ساخته نخواهد شد. شما فیلم باد سرخ را به کارگردانی جمشید ملک پور در نظر بگیرید؛ بسیار فوق العاده است و خدا را سیاست‌گارم که این امکان برای من فراهم شد تا بتوانم در این آثار در حد مسئولیت خودم در کنار گروه حضور داشته باشم.

〔؟〕 چه سؤالی است که گاهی از خودتان آن را می‌پرسید و پاسخ می‌دهید؟

همیشه از خودم سؤال داشتم «تو فهمیدی که برای چه به این دنیا آمدی؟!» ما واقعاً در سال‌های حیات خود خیلی رنج کشیدیم. موقعی که انقلاب شد جوانی بیست و چند ساله بود و تحصیلات و خدمت سربازی ام تمام شده بود و آماده ورود به جامعه بود و فقط مشکل کارداشتمن ولی زیاد به خودم و به پول فکر نکردم که اعتراف کنم کارم در این زمینه اشتباه بود.

〔؟〕 با تجربیات که در رسانه‌های دارید چه پیشنهادی برای درخشش پیش‌نیای رسانه دارید؟

ما باید به خاطر رشد سیستم دفاعی خود و تولیدات ملی در حوزه‌های مختلف خبر و اطلاعات سرعت عمل داشته باشیم و باشکرت در اتفاقات جهانی، حرف اول را بزنیم و زیاد به دروغ و شایعه بھا ندیم. در واقع هدف‌گذاری در برنامه‌ها مسأله مهمی است که باید به آن پیشتر پرداخته شود. گاهی هدفی در پیش‌نیای هنرداریم و این کمبود موجب لطمہ به عرصه تولید می‌شود.

〔؟〕 در مورد رادیو چطور؟

رادیو خیلی جاها بسیار موفق عمل کرده. من مدت‌ها در رادیو فرهنگ فعالیت کوچکی داشتم. گاهی پیش می‌آید که در این رسانه‌های هم با سرعت کاذبی در پیش و تولید پیش می‌روم، زیرا همان هدف‌گذاری را که از آن گفته شد، ندیده می‌گیریم. در واقع در این فضاهای از تراجم انداری برای دور دست‌ها هم تعریف شود تا از شتاب زدگی جلوگیری کنیم.

〔؟〕 و در حال حاضر پاسخ شما به این سؤال چیست و چه برآورده از احوال ساخت آثار فاخر این چیزی دارد؟

ما اسم آثار فرهنگی را آثار فاخر گذاشتیم. من هم قول دارم و ترجیح می‌دهم این آثار فاخر در حوزه معرفت اسلامی آن چیزی باشد که وقتی یک فرنگی یا خارجی آن را پیدا می‌کند با آن مکافه کرده باشد و به آن بیان مانند «هانری گرین» که فیلسوف، ایران‌شناس و شهاب‌الدین سهروردی (این عربی به لقب شیخ‌اکبر) نیز همین طور و خیلی به پیشگاه ایشان عرض ادب و احترام دارم. در کل مقصود و منظور در هنر این است که تا قبل از آن در خاورمیانه مغفول قرار گرفته بود.

من هم مانند آثار فلسفه ای کوچک و یک رهցوی کوچک در

حوزه معرفت ایرانی — اسلامی بدیهی است که دنبال آثاری با این فضای هستم.

من اکابر همراه باعلم، دانش و معرفت را در حوزه چالش

بین عقل و قلب بیشتر دوست دارم مانند سفرنامه ناصرخسرو و با آن که به نظر می‌رسد سفرنامه‌ای ساده

است ولی مطالب پنهانی دارد که هرقشری نمی‌تواند آن را به راهنی کنیم؟ و این موضوعی است که پاسخ به آن فراوان است.

داستان ادامه‌دار محبت‌های مردمی

خیلی‌ها را دیدم که شش ماه کار نمی‌کنند و فراموش می‌شوند و از یادها می‌روند ولی من به مدت ۱۵ سالی است که کار نمی‌کنم ولی هنوز هم وقتی در خیابان راه می‌روم، مورد محبت مردم و حتی مسئولان قرار می‌گیرم و این برای من خیلی ارزشمند است.

آن شا... لیاقت آن را داشته باشم. کارهایی همچون «گوهر کمال» و «سال‌های برف بنشش» برای مردم خاطره‌انگیز است و جزو سریال‌هایی بوده که در سال‌های (۱۳۸۵-۱۳۷۷) تهیه شده و موجب می‌شد خانواده‌ها دور هم جمع شوند و آن را تماشا کنند. خوشحالم که هنوز در یاد مردم هستم.

〔؟〕 در حال حاضر حضور شما در تلویزیون و در کل دنیا تمثیل‌کرنگ شده است. جراحت؟

جدیداً مردمی برایم پیش نیامده که به تلویزیون دعوت شوم، خودم هم نمی‌توانم بروم و بگویم من را دعوت کنید. (با خنده)

〔؟〕 مشغول کار دیگری هم نیستید؟

نه، جز بازیگری کار دیگری ندارم. من از ابداع‌کنندگان خانه سینما هستم و طبق آن قاعده و قانون باید بازیگر، شغل اصلی کارش بازیگر باشد و بیشتر در تبیین حوزه فرهنگ تلاش کند.

〔؟〕 اما گویا این قانون در مورد همه بازیگران صدق نمی‌کند.

خب بعضی از بازیگرها هم هستند که ممکن است شغل دیگری داشته باشند و بازیگری را به عنوان شغل دوم نگاه کنند و کار اصلی شان جدا از کار بازیگری باشد. این امر موجب می‌شود که اعتبار هنری خودشان را به مرور زمان از دست بدهند. مهم تراز همه این است که افق و حاصل دیدگاه بازیگری صرف درآمد نباشد، بلکه خدمات فرهنگی و مسئولیت تاریخی و اجتماعی باشد. به نظر من بازیگر باید فقط بازیگر باشد.

〔؟〕 پیش امده که شمارا به نقشی دعوت کنند اما بعد از رد کردن آن پیش‌نیای شوید و با خودتان بگویید کاش آن را بازی می‌کدم؟

بله، البته از رد کردن همه موارد پیش‌نیای نیستم. چراکه خیلی وقت‌ها به خصوص زمانی که خودم قلم می‌زدم، برایم این اتفاق افتاده بود اما یادم می‌آید یک بار در سال ۶۳ برای سریال «امام علی» آقای میرباقری از من دعوت کردند که نقش «مروان ابن حکم» را بازی کنم.

هنوز کسی را انتخاب نکرد بود و من جزو نفرات اول بودم که این پیش‌نیای به من داده شد که من گفتم: «در مقابل خاندان علی (ع) نمی‌ایستم» و پیش‌نیای ایشان را رد کردم. بعد از که سریال را دیدم، لذت بدم و به بن حکم» که نقش اصلی سریال بود، لذت بدم و به آقای میرباقری هم گفتم که ای کاش می‌شد به بعضی از قول‌هایی که آدم به خودش می‌دهد، عدوی کند که من نتوانستم و معدتر خواهی کردم.

〔؟〕 چه موضوعاتی را در نوشتمن سریال و فیلم‌نامه، پیش‌نیای دیگری هم بخواهید بنویسید سراغ چه می‌روم؟

بیشتر نظرم در حوزه عرفان و معرفت است که باید در این مورد برداخته شود تا انسان عارف‌سالک، از مرحله «فهمیدن» به منزل «رسیدن و دیدن» نکامل یافته، به مقام توحید در مراتب گوناگون نایل شود. فضایی که بتواند پرده‌ای از ابهام را بردارد یا این که بتواند اسباب ترویج تحریک روح انسان شود تا برای دریافت نقطه‌ای ترازو و برای حضور در عرصه‌ای که پیش از آن تجربه نکرده